

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer kedden és pénteken.

A r a :

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre . . . 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

Szerkesztői kiadói szállás:
Kenyeres Adolf ügyvédi
íródája, Nagypiaczon.

NEMERE.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

3 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden igttatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknek alku szerint. — Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségben és Römer és Kanner nyomdájában.

Brassó, 1871. Június 22.

(O) A mi mai nap a birodalmi, de kivált a magyar hírlapirodalmat főképp foglalkoztatja, az alkotmányosságra nézve bizonyosan nagy fontossággal bíró azon tény, mely szerint a határőrvidéknek eddigi katonai szervezése megszüntetésében és polgári ujraszervezésében egy nagy horderejű lépés történt, midőn f. hó 17-én a hivatalos lapban megjelent csász. k. nyiltparancs által határozottan és helyesen indokolva kimondatik és megrendeltek az eddigi rendszer megszüntetése és a polgári szervezet behozatala.

A legmagasb nyiltparancs így szól:

N y i l t - P a r a n c s

a varasdi (szentgyörgyi és körösi) két ezred, Zengg és Belovár városa, Ivanic erőd és Sziszek községbeli határőreimhez.

Áthatva azon óhajtól, hogy a monarchia jólétét és hatalmi állását lehetőleg emeljem, annak mindkét részében a közjogi alkotmányos életet megszilárdítottam és újból megalapítottam.

Akarom immár, hogy hű és vitéz határnépem se maradjon tovább kirekesztve azon alkotmányos jogok teljes élvezetéből, melyek azon országoknak, hová államjogilag tartozik, törvényesen biztosítva vannak. —

Ezt most már annyival inkább megköveteli az igazság, minthogy az általános hadkötelezettségnek az összes monarchiában történt behozatala folytán azon nyomasztó kivételes állásnak alapföltételei megszűnnek, mely eddigelő a határőrvidéknek aránytalanul súlyos terheltetésére a monarchia többi országaihoz képest okot szolgáltatott.

Határőrvidékem eddigi szervezete hosszú multban gyökerezik és a határnép er-

kölcseivel, nézeteivel és szokásaival a legbensőbbben össze van kapcsolva.

A rögtöni átmenet egy új kormányzati rendszerbe a határőrvidék egész nagy területén azért nehéz, alig legyőzhető feladat volna.

Ez okból 1869. augusztus 19-én és 1871. január 31-én kelt elhatározásaimmal egyelőre csak a ti általatok lakott kerületeknek a horvát és szlavyon királyság polgári kormányzatához való áttételét rendtem el, s ezzel egyszersmind azt is, hogy amaz áthelyezés fokont és elhamarkodás nélkül vitessék keresztül.

A ti elődeitek voltak azok, kik három évszázaddal ezelőtt elsők a monarchia folytonos megvédésének szentelték magukat és a határőrvidéki intézményt megalapították.

Ti legyetek ismét, kiknek a többi határőrök élén haladni jutott az alkotmányos közélet, a törvényesen szabályozott szabadsági fejlődés pályáján.

Soha a határőr a törvény és rend iránti erős érzetében, a tron és haza iránti hűségében sem ingadozott.

Ti a szent érzelmeket megtogjátok őrizni új viszonyaitok között is; — ti ugyanoly hűséges, az állam iránt ugyanoly odaadó polgárok lesztek, a mily odaadó, vitéz katonák voltatok eddig.

Császártok és Királytok egész bizalommal várja ezt tőletek!

1871-dik évi június 8-án kelt rendeletem, valamint 1871-dik évi június 8-án kelt leiratom félre nem érthető módon megjelölte mindazon jogokat és különkedvezményeket, a melyek számotokra a határőrvidéki kapcsolból való kilépés után biztosítva maradnak.

És most fogadjátok még Császártok és Királytok köszönetét azon rendithetlen hű-

ségért és ragaszkodásért, a melylyel ti, valamint elődeitek mindig érdemeket szereztetek a trón és haza körül.

Kelt fő és szék-városunkban, Bécsben, ezer nyolczszáz hetvenegyedik évi június hó 8-án uralkodásunk huszonharmadik évében.

F e r e n c z J ó z s e f s. k.

Ugyancsak a hiv. lap jelenti:

Ő cs. és Apostoli királyi Felsége, a közös hadügyminiszter, a m. kir. miniszterelnök és a horvát-szlavyon miniszter együttes előterjesztése folytán, 1871. évi június 8-án kelt legfelsőbb elhatározásával, drauwehri lovag Rosenzweig Ferdinand, altábornagyot, a károlyvárosi 22-dik csapatosztály parancsnokságában való meghagyása mellett, a polgári kormányzatba átmenendő határőrvidéki kerületek átadásának és kormányzatának vezetésére cs. és kir. biztossá legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Ezt követi két legfelsőbb parancs. melynek egyike a horvát-szlavyon határőrvidéknek horvátországba csatolását, mint melyhez államjogilag is tartozik, — a másik pedig a péterváradai hadparancsnokság új szervezését és Temesvárrai áttételét rendeli meg. Ezekkel kapcsolatban sok más cs. k. rendelet is jelent meg, melyeken átalakulási nagy mű egyes módozatait tapintatosan jelölik ki.

Ezek szerint tehát valósult a kiegészítés óta táplált reményünk és sokszor oly nyugtalanul nyilvánult kívánatunk, s nem mondhatunk elég hálát annyit zaklatott és sok oldalról megtámadott kormányunknak ezen eris almáját magában rejtő kérdés ovatos de annál sikeresb és biztosb megoldásáért. E kérdés volt az, mely alkotmányunk elleneiben mindeddig még némi re-

TÁRCZA.

A nemzeti muzeum új „jővevényei.”

Bármily gyakran emlegetik is társas köreinkben a chinai mandarint, chinai falakat, chinai írást és ezredeket számláló megállapodottságot, őszintén beismervé, alig terjeszkedett eddigelő a nagy közönség tudomása a felsorolt szavak jelentőségén túl s ezek is a legigaztalanabb kicsinylést erősíték megbenünk a mennyei birodalom és környéke iránt. Igen, elvagyunk azért kötelezve fáradhatatlan tudásunk Xanthus János urnak, hogy majdnem két évi ernyedetlen gyűjtésének eredményével nemcsak a nemzeti muzeum népisme osztályát gazdagítja, hanem módot és alkalmat is nyújtja, egy távoli világról könyű szerével tudomást szerezni.

Ki f. hó 7-dikén elég szerencsés volt a nagy tolongás közepette ez újonnan berendezett gyűjteményt közelebből megtekinteni, be fogja ismerni azt is, hogy kimerítő ismertetést az ott felhalmozott tárgyakról kísérteni merő képtelenség: e sorok célja azért a „Nemere“ tisztelt olvasói előtt méltánylatot szerezni oly nemzetek iránt, kiket a csökönyösség, maradiság példányain emlegetnek minálunk csaknem lépten nyomon. Hogy a téves nézet mennyire általános volt még tudományos körökben is, elég bizonyosság az osztrák magyar expedíció azon ténye, miszerint papír árukkal terhelte megindulásakor legkivált

hajóit, holott a „Japan“ feliratos szekrény egyedül ámulatba ejtette ama népek ebbeli iparának roppant tökélye felől.

A nyomdapapirtól egész a csomagolásra szánt durva változatig találni itt minden alakok pókháló finomságban s megis hihetetlen tartossággal, s bambusz, kokoricza alapanyagból idomítva. Különösen példát vehetünk kárpit mustráiktól, főleg ha meggondoljuk, hogy ama ritka finomságu rajzolatok kitörülhetetlen színekben ragyognak élénk. Ezüstözés, aranyozás, bronz és ólombevonat mind csodásnál csodásabb alakban képviselvék itt.

A chinai tus különben is általános elismerésnek örvend: nem lep meg azért, ha Japán is számtalan „tuschmáolás és nyomtatvány példány által van képviselve, csak hogy a rajzok mellett mégis jól esik a fény és árny beosztásának kezdetlegességéből saját előrehaladottságunkra reflectálni. A tudomány minden ága jelesen látszik náluk mivelve; a természetrajzi buvárlatok pedig egész a specialitásig vannak némely szépen illusztrált könyvek példája szerint vive.

A mezőgazdaságról, hogy többet ne is mondjak, gyönyörű két kötetes munkát láthatunk; az pedig valóban meglepő, hogy a japáni birodalom térképe a „greenwichi“ meridianra alapított mérésekkel van eszközölve. Még inkább kell ismerésünknek fokozódni a kézműipar olyatén remekeinél, minők kosarak, tálcák, butor és ruhadarabok alakjában egymasmellé en grosso, en detail sorokoznak. Különösen a Ratáng-nád szerepel e készítményeknél, mely vékony lemezekre hasítottan 3—4 napig

átatva teljesen hajlítható, noha a drót keménységét és tartósságát mutatja. A mi nőink sem Monastelej és Kuzmik sem Alter és Kiss divattárában nem válogathat ily elegáns és nagy tartósságot igérő kalapminták közt, minők itt Talipot pálmalevélből felvannak mutatva. A kautsuk esőköppony csinoságával ha nem versenyezhet is a Nabong palma rostból készült, de mesterséges rezés béléttel, bizonynyára kiérdemli uracsaink figyelmét.

A virágok iránt ott is nagy kedvelet viseltetik, mert virágtartók és állványokban kifogyhatatlan leleményességet árulnak el iparosaik. Pedig eszközeik miben se különböznek a mieinktől: az ár, kés, bárd, reszelő, a gyaluk mind ott láthatók s legfeljebb anyaguk tér el, a legtöbb — fából levén. Igaz, hogy náluk nem fedi a városokat rosz lelkiismeretként az örökké működő géptelemek készítménye felhője; de az egyesek kitünő szorgalmával eléállított porcellan és selyem készítmények még is a világ legkeresettebb áru s készítmények módja a vegytan csodás vívmányai után is rejtélynek mondható reánk. A nehéz, gazdag aranyozású porcellán disztárgyak Satzuma herczeg kagosimái gyárából kerültek ki a ritkító színekben villogó könnyű bronzozott darabokat Nagasaki adja; a jeddoi gyár pedig csupán egyszerű aranyozással látja el darabjait, míg Kioto és Mako igen finom vékony és kék festésűeket bocsátanak a kereskedésbe minden aranyozás nélkül. Utóbbiakból nagy napokon nálunk is látni helyel közzel egy-egy példányt.

(Folytatása következik.)

ményszikrát táplált a rend megzavazhatására s ime már ez is végkép kialudt.

Nem egyszer hallottunk zugolódást és panaszt a kormány cunctatori eljárása ellen a határőrvidék ügyében.

De a zugolódók nem fogták föl a magasabb állampolitika igényeit, rögtön akarták alapjaiban felforgatni azt, mit évszázadok szokása törvényé mondhatni második természeté fejlesztett, pedig a természetben nincs ugrás.

Ezen mű ily kimélyteljes és az egyesek érdekeit is tekintetbe vevő keresztülvitele kormányunknak — minden józanon gondolkozó honfi ítélete szerint — csak becsületére válhatik s újabb bizonyítékát nyújtja annak, hogy kormányunk hivatását fölfogva, habár a sok akadály miatt lassu — de biztos és határozott lépésekkel igyekezik hazánk alkotmányos szabadságának megszilárdításában, anyagi és szellemi jólétének kifejtésében előrehaladni.

Horvátország nemzeti pártja, mely legújabbán is a kiegyezés politikája ellen nyilatkozott és a kiegyezési alap revisióját kérte, ha vaksággal nincs megverve, bizonyosan át fogja látni és át kell látnia, hogy csak is alkotmányos kiegyezés alapján jöhetett létre a határőrvidék polgárosítása, mely által horvátország területileg több száz négyszög mértfölddel és több száz ezer polgárral gazdagodik.

Azt pedig senki sem tagadhatja, hogy Horvátországnak e gazdagodása csak is egyedül magyarországi alkotmányos kiegyezésének köszönhető.

Maga pedig a szoldateszka több százados békőiből felszabaduló határőrvidéki nép, mely rövidlátó és elfogult némely eddigi parancsnokától néhol félre vezetettve, az új rendszer behozatalának tán nem volna barátja, a melyről ugyan azért elmondhatjuk: „Uram, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekeznek“ — az alkotmányos élet elevenítő légkörébe lépve, nonsokára emberi hivatásának öntudatára jutva, anyagi és szellemi fejlődésének folytán ha az előtti állapotjára visszatekint, átlátandja, hogy a magyar birodalmat lakó nemzet — család legnagyobb tagja, melyre a sors a család vezetését bizta, nem saját önösségének hódol, de sőt inkább minden testvérének üdvén fáradozik, s ezért hoz áldozatot, átlévén hatva azon igazságtól, hogy csak az egyes tagok összeségének jóllététől függ az egész család jólléte.

A magyar ember Pesten és Brassóban.

(Vége.)

Nyelveddel a világért se merészely élni, mert kinevetnek vele és élez tárgyává tesznek, miként tevő ezt a pesti német zuglapok egyik írója, ki a minapában azt mondá: „ha a magyarnak Pest nem tetszik, ugy a mint van, hát menjen el „Kecske-métre vagy Debreczenbe“ magyar nyelvet beszéljen. —

„Ugy-e, ez a német civilisator elmés emberke?“

„Nemcsak arcátlan és szemtelen, hanem mulatságos is.“

Nemde, tisztelt olvasóm, gyönyörűséges egy jelenségek ezek a fővárosi magyar társadalmi állapotok? Örvendezhetnek felettük nemcsak a türelmes pestiek, hanem a vidéki magyarok is. A mi ma már ott tényé vált dolog, az holnap máshol is azzá válhatik, kivált ha ideje korán utját nem álljuk a németesedési áramlatnak.

Hazánkban sok oly város van, hol a német nyelv tulkapásainak mindenki tömjén ez, de legnevetesebb dolog az, midőn ezt magyar ember teszi — saját országában. Így van ez nemcsak Budán, Posonyban, Fehérvárt, Temesvárt, Szebenben s. t. i., hanem Brassóban is, hol a 7000-nyi magyarság, daczára annak, hogy tényleg a legtisztább honfírelmekből van áthatva, sok oly előzőkény cselekvénynek hódol, melyek csak a német nyelv tulkapásait segítik elő.

Vajjon miért van ez így, és különösen mért van az, hogy a nagyszámu brassói magyar kereskedők és iparosok boltjaik és üzleteik felett nagyobbára csak német czéget használnak és a magyart mellőzik, csak németül függesztik ki neveiket és nem magyarul, holott mi sem gátolná őket a magyar czégek és feliratok kifüggesztésében, még a concessio elnyerése sem. Vagy tán azt hiszik, hogy a magyar czégek által az üzleti jövedelmek csökkenhetnek? Korántsem. Kisértések csak meg a magyar czégek és feliratok használatát, nonsokára arról fogtok meggyőződni, hogy a magyar czégek alatt is lehet oly üzletet csinálni, mint a milyent a német firmák és aufschriftek alatt.

Vannak Brassóban czéhek, társulatok, egyletek, hol a magyar tagok száma, ha nem is mindig tulnyomó, de elég tekintélyes arra, hogy az ötlet megillető elismerésre igényt tartson. Azonban erre nem sokat gondolunk, mert eddig elé sem volt szokásban, hogy a tárgyalási vagy ügyrendi jegyzőkönyveket és a szóbeli értekezleteket magyar nyelven folytassuk. Más nemzet büszke a maga nyelvére és egy hajszálnyit sem térne el tőlle, csak mi vagyunk oly szerények, hogy könnyen le mondunk róla azok kedvéért, kik hátunk megett kinevetnek lovagias engedékenységünkért.

Ha a postára mégysz és egy vevényes levelet feladsz, a világért nem kapsz reá magyar nyelven írt térítvényt, pedig csak jogod volna egy „magyar királyi“ postahivataltól követelned, hogy „magyar“ czimes leveledre, „magyar“ választ adjon, de te ezt nem teszed, mert igen türelmes, elnéző vagy.

Ha pedig valamely hivataltól német „Vorladung“ kapsz, azt minden zugolódás nélkül kezded veszed és pontosan elsietsz oda, a hová hívtak; de ha egy magyar „idéző-jegygyel“ hívnának meg valahová, oda nem mennél oly nagy sietve el, mert azt hinnéd, hogy csak „komáznak“ veled, lám pedig a német Németországban, az olasz Olaszországban, a román Romániában bizonyosan nem venné tréfának azt, hogy saját országában idegen nyelven hivataloskodjanak vele.

Még sok mindent hozhatnánk fel a Brassói magyar társadalmi ferdeségekről, de ennyi is elég egyszerre a sok „jóból“, mert elvégre is azt mondhatná valamelyik világműveltségü dandi mindezekre, hogy ezek csak kicsinyes dolgok, lápáliák, melyek figyelmet sem érdemelnek.

A magyar társadalmi ügyek illetén állása mellett nincs időnk sokáig habozni a felett, hogy mi legyen a teendőnk és kötelességünk.

T. K.

Honnan jön a feudalismus?

Az „Albina“ 48-ik számában Borlea Zsigmond országgyűlési képviselő és Zarándmegyei első alispán azt írja, hogy gr. Tholdalagi Viktor ígéretet tett, miszerint a Zarándi alispánságot fizetés nélkül vállalja el.

Ebből azt következteti Borlea ur, hogy a feudalismus országszerte föl akar kerekedni.

Inti tehát a románokat, hogy ne fraternizál-gassanak, mert a „farkascorda“ csak a feudalismusba akarja becsalni őket.

Mi is tudjuk — még pedig fontosabb tényekből, mint a gr. Tholdalagi állítólagos ígérete, hogy feudalismus és mindennemű reakció Európaszerte emelgeti a fejét.

Győzelmének meggyátlására nézve azonban nem oszthatjuk Borlea ur nézetét: sőt azt tartjuk, hogy utját legbiztosabban magunk készítjük elő akkor, ha egymás ellen uszítjuk az érdekközösség által összecsatolt elemeket.

Tudja meg Borlea ur, hogy a magyar intelligencia közt legalább is annyian küzdöttünk és küzdünk a feudalismus és annak minden atyjafia ellen, mint román polgártársaink közt.

Ha kezet fogunk egymással azok, a kik a demokrátiát és egyenjogságra alapított szabadelvűséget főkincsnek tartjuk, — győzni fogunk. Ellenkező esetben magunk áruljuk el ügyünket.

Ez okból épen fraternisáljunk!

Borlea ur pedig küzdjön más fegyverekkel az alispánságért és ne igyekezzék rotani a kezdődő egyetértést. Tőle több tárgyalogosságot és emelkedettebb nézponot várunk.

Magyar delegaczió.

A tengerészeti albizottság jun. 16-ki ülésében, mely két és fél óráig tartott, a tengerészeti budget harmadik czimét tárgyalta.

A kormány részéről Gaal Jenő sorhajóhadnagy volt jelen. Az általa adott felvilágosítások alapján az albizottság elhatározta, hogy az építési felügyelőnek (Bau-Poliere) e czimen előirányzott magasabb fizetését a delegációnak ajánlani fogja. Az ülés legna-

gyobb részét a létszám állandósításának kérdése vette igénybe.

A miniszterium már a mult évben arra törekedett, hogy egy normal-budgetet terjeszthessen a delegatiók elé. A tapasztalás azonban azt mutatta, hogy annak tételei nem felelnek meg a normal-budget igényeinek, s a jelen budgetnél ismét tetemes eltérések fordulnak elő. A létszámra nézve azzal indokolja a ministerium ezen eltéréseket, hogy azon rendszabály, mely szerint a tengerészeti sereg ezután csak bizonyos kerületekből egészítették, az ujonczozás eszközésére bizonyos számu tiszték és hivatalnokok alkalmazását teszi szükségessé. Másrészt azonban kiderült az, hogy Polában az eddig alkalmazásban volt tiszték és hivatalnokok közül néhányan feleslegessé váltak, minek folytán az illető állomások el is töröltettek.

Az albizottság a nyert felvilágosítások alapján helyeslését fejezte ki e rendszabály iránt. A jelen budget a tett változtatások folytán a ministerium és az albizottság véleménye szerint a jövőre nézve normal-budget gyanánt fog szolgálhatni.

V i d é k.

S.-Szent-Gyögy, 1871, Junius 17-én.

A megyék rendezésére vonatkozó előmunkálatok foganatosítása végett jelen junius hó 15-én tartott gyűlést, nagyszámu bizottmányi tagok jelenlétében, tisztelt főkirálybiránk az ügy fontosságához mért jeles beszéddel nyitotta meg, — melyben főleg azon örvendetes ténynek adott kifejezést, hogy míg más államok a forrongás és szünetleni kormányváltoztatás miatt haladni nem képesek, — nemzetünk a higgadt megfontolás miatt mérséklet utján maradván, egy megszilárdult kormány vezetése alatt mind tovább halad a berendezés nagy művének befejezéséhez, — egyszersmind hangsúlyozta a közigazgatásnak kiható fontosságát, a köz és az egyéni jóllétre. — Mi is nagy tetszéssel fogadtattott és az eddigi szokás szerint jegyzőkönyvbe iktattatni határozottatott. Felolvastatván a belügyéri magas rendelet, mind a rendelet mind pedig a 42-ik törvény, éles megtámadásnak volt kitéve, — mi egy hosszas, de szép vitatkozásra szolgáltatott alkalmat, mert a vélemények érvekkel czáfoltattak anélkül, hogy a személyiránti kimélet legkisebb csorbát szenvedett volna. Minek eredménye volt a fizetésnélkül és felkiáltás utján 111 tagból álló terv-készítő bizottmány megválasztása.

Azután Székely Gergely királybiró ur jelentést tett a közigazgatásról, felhozván, hogy a torokgyuladási járvány mutatkozik. — A jég több községek határait verte el — és a sok essőzés miatt az utakat kellőleg megkészíteni nem lehetett Mire nézve a szükséges intézkedések megtéttettek.

A mult gyűlés határozata-szerint a korbázban egy rendes orvos és korbázgondnoknak megválasztása tüzetvén ki, közfelkiáltás utján valamint korbázgondnoknak honvédkapitány Benkő Sándor és orvosnak Kain Károly urak választattak meg, valamint Miklosvár székben megürült segéd dulói államásra helyettesített Sebestyén Samuel ur hagyatott meg. Ezekután Vajna Tamás törvényszéki elnök ur a főjegyző ur által kért nyomozási ügyben tett jelentést, felolvastván a törvényszék határozatát, a melyben főjegyző ur a rá szört gyanusítás alól ártatlannak nyilvánítottatik.

Mire azon nézet, hogy a bizottmány rosszalását fejezze ki a hirlapokba szört gyanusításokért hangosan nyilvánult. Azonban azon okból, hogy az érdekelt felek részéről is békés hangulat nyilvánult, és a rosszalás kimondása által keserűségre ok ne maradjon fenn, azon indítvány emelkedett határozatá, hogy a bizottmány örömét fejezi ki, a főjegyző ur ellen szört gyanusítás alaptalansága felett. Egyszersmind a tanácskozás érdekében az 1870-ik évi 42. törvényezik 50. §-a még az új megye bizottmány megalakulása előtt életbe léptetendőnek határozottatott.

Délben a főtiszt mintegy 100 teritékü asztalnál a legvidámabb hangulat uralgott, hol a király, királyné, ő felségökért és az ő felségök családjáért, valamint minister elnök gr. Andrassy Gyuláért mint az első székely emberért, Tóth Vilmos és Bittó István*) ministerurakért, a királyi biztos urért, a főkirálybiránkért és derék főjegyzőnkért — ugy számos megyei tagokért üritettek poharak.

Délután a jegyzőkönyv hitelesített és a gyűlés befejeztetett. Más nap a kiküldött tervkészítő bizottság tartotta megszervező gyűlését, és osztályokra szakadván, a munka befejezése Julius 10-re határozottatott, hogy Julius 20-án a második szervező gyűlés is megtartassék. C s a b a i L á s z l ó.

*) Tudomásunk szerint a bizottmány egyik tagja Bittó igazságügyérnek ezen szavakkal táviratozta a szerencse kívánatot „iszik a Székely érte.“ Szerk.

Csik-Somlyó 1871. Junius 16-án.

Midőn e lapok folyó évi 40-ik számában törvényszéktünknek a már ismert Balánbányai ügyben tett eljárásai érdekében felszólaltam, nem tettem én azt e lapok 47-ik számában replikázó Zakarjás István urral leendő vitaközlésről számításból s hiszem, hogy Z. ur jól érzi, hogy törvényes kérdések felett vele vitázni miért nem akarok, — de mert első felszólalásom okául szolgáló beszélgetésünk épen oly ferde előadás terjesztésen fáradozott, mint hivatkozott cikk irásakor, azért az igazság érdekében röviden felszólalom kellett, most pedig Z. ur cikke valótlán állításait visszautasítani és a tényállást megvilágítani kell.

1) A végrehajtás tárgyát képező Botyalja nevezett hely csak M. D.-nak arra megszerzett zálogjoga után lett a bányatelephoz kebeleztve.

2) Hogy a csőd megnyitása után Balánbányán az árverést is beleértve tett végrehajtási eljárásaink törvényesek voltak, azt a semmitőszék kimondotta.

3) Az árverésig ezen hely folyvást hiányoson volt köztársasági elöljáróság, mely szomszédosított M. D. birtokba bevezetésekor azon községi elöljáróság tanuskodása és megjelölése után pótolunk ki, mely közönségtől vásárolta meg a bányatársulat azon területet.

4) A birtokba bevezetési végzés a sz.-domokosi rézbányatársulat baláni irodájában azon Klutsch urnak kézbesített, ki akkor a társulat szolgálatában állott s helyettes bíró volt és mint ilyen a társulat igazgatóságának távollétében annak átvételére hivatva volt.

5) A megtörtént birtokba bevezetés semmi jogorvoslat megkísérlésével sem erőltetett meg.

6) Ezen eljárások folytatása volt aztán a legutolsó kitélepitési eljárás, melynél sikere lett azon czélnek, hogy a kitélepités tényleg ne történjék meg, hanem a kitélepitendő terület a csődtömeggondnok-ság által jeleni tulajdonosaitól haszonbérbe vétessék.

Ezek főmozzanataiban a Z. ur által törvényteleneknek s önkényeseknek nevezett bírói eljárások s ezekért törvényszéki ellen panasz is emeltetett, de igazolásunk e tárgyban felsőbb hatóságilag elfogadtatott.

S z a b ó L a j o s.

Külföld.

FRANCZIA ÜGYEK.

A „Times“ párisi levelezője 13-ról következő adatokat közöl:

„A budget-bizottmány, mint mondják, erősen támogatja a pénzügyminister tervét, a pénzalapok előszerzését illetőleg. A só, cukor és légszesz, — hihetőleg a megadóztatandó cikkek közt lesznek. Hihetőleg érnek s keresztek fognak kiosztatnia a jövő vasárnap nagy katonai szemlénél. — Ulrich tábornok egy levelet tett közzé, melyben elfogadja a párisi conservatív szabadelvű párt azon ajánlatát, melyszerint öt követ-jelöltül léptetendő föl.

Mint mondják, Rochefort oly komolyan beteg, hogy ügyének tárgyalását el kelle halasztani. — A múlt heti orvosi jelentések szerint, Páris közegészségi állapotban nagy javulás állott be. — Csupán 4 himlő-est fordult elő.

A „Gazette de France“ szerint Belleville még igen bizonytalan állapotban van; — ott a hét folytatban 4 katoná orozva gyilkoltatott meg.

Versaillesből junius 13-ról írják az „Indép. Belge“-nek:

A hadsereg 15-én oszlik ki Párisból. A katonai dictatura nem sokáig fog tartani. De kérdés, meddig fog tartani az ostromállapot? E kérdést maga feltette a nemzetgyűlés, de még nem oldotta meg. Ugy látszik, hogy a kormány az ostromállapotot az egész választási mozgalmak folyama alatt fenn akarja tartani a végett, hogy a nyilvános gyűlekezeteiket, melyek a rendet megzavarhatnák, betiltassa. Thiers ur szándékozik ugyan az egyesültek szabadságát meghagyni, de a rend fenntartása mellett.

Az ostromállapot megszüntetése mutatni fog a kormány megszilárdulására és megerősödésére, s a párisi lakosságban nagy bizalmat fog kelteni.

Azt kell tekintetbe venni, hogy a lakosság még nincsen egészben lefegyverezve; közel 400.000 fegyver van a katonai hatalom kezében, de ezért még nagyon sok van künn is, mit a lakosok át nem adtak.

A fegyverek nem csak kiosztattak a nemzetör-ségnek, hanem az arsenalokból is mind kihordták azokat. A kutatásoknál találnak olyan szobákra a melyek valódi fegyvertárakhoz hasonlítanak.

Több lapban irták, hogy egész Franciaországban általános lefegyverzést fog eszközölni a kormány; ez azonban oly dolog, a mit alig lehet elhinni a lapok pusztá híreiből.

Egy ilyes eljárás nagy nehézségekbe ütközik; igaz, hogy a lefegyverzés biztossági elővigyázat, de jele a bizalmatlanságnak.

Hogyan venné ki a fegyvert kezéből azoknak, a kik a védelemre és a rendfenntartásra használták fel azokat; kezeiből azoknak, a kik, miután az idegenek ellen vitézül harcoltak, szintén bátran leküzdötték a lázadókat, áldozatra vitték magokat a főváros nyugalmáért s kintartásukkal egy polgár-háború iszonyaitól mentették meg a hazát!

Legutóbbi hírek szerint a boulognei erdőben va sárnap nagy katonai szemle fog tartatni.

A kölesön csak két milliárd lesz.

Cochin kineveztetése szajnai és oisei prefectté, megjelent a hivatalos lapban.

NÉMET ÜGYEK.

Berlinben 16-án a bevonulási és leleplezési ünnepély az összes lakosság leírhatlan lelkesedése között a megállapított program szerint folyt le. A legpompásabb idő kedvezett az ünnepélynek. A császár Károly herczegnek a 15-ik dzsídás-ezredet adományozá.

Frigyes Károly herczeget a 3-ik hadsereg főfelügyelőjévé, a korona-herczegt a 4-ik, a szász korona herczegt az első, s a mecklenburgi nagyherczegt a második hadsereg főfelügyelőjévé nevezte ki. Albrecht herczeg, az atya a lovasság főezredesévé, gróf Moltke tábornagygyá nevezettek ki. Luitpold bajor herczeg a 4-ik tüzérezredet, György szász herczeg a 16-ik dzsídás-ezredet, s Frigyes Károly herczeg neje a 12-ik dragonos-ezredet kapták.

Roon hadügyminister grófi rangra emeltetett. Manteuffel a fekete sas-rendet kapta.

Nagyobb számú parancsnokoló tábornokok ezredfőnökökké léptettek elő.

A császár a leleplezési ünnepély alkalmával így szólt a küldötségekhez:

A mit mi békében terveztünk s a mi most ké-szen áll, az ujkor legdicsebb, de legvéresebb hábo-ruai egyikének maradandó emlékévé lett. Ha a ki-rály (III. Frigyes Vilmos) láthatná, meg lenne elé-gedve népével, hadseregével. Vajha a nagy áldozat-ok árán kiküzdött béke maradandó lenne. Mindnyá-junkon áll, hogy így legyen.

Albrecht herczeg (az atya) a bevonulás közben rosszul lett és elájulva leesett a lóról. A nagy hőség és tölöngés következtében több egyéb szerencsétlen-ség is történt.

A párisi téren a rendőrség lovaival számos sé-rülést okozott és sokakat letaposodott. A néptömeg fenyegető állást vett, mire a rendőrség engedett.

OLASZ ÜGYEK.

Mint Rómából 15-ről jelentik, Thiers a pápá-hoz, jubilauma alkalmából, szerencse-kivánati iratot küldött.

A brit ügyviselő, Clarke-Jerivoise 14-én este hozá meg a pápának a királynő szerencse-kivánatát. — A többi összes diplomatiái képviselők fejedelm-iktől vagy sajtókezü iratokat, vagy szóbeli megbi-zásokat kaptak.

A pápa jól érzi magát.

Rómából 16-ról jelentik, hogy 470 katolikus zarándok vonult ünnepélyes menetben a sz. Péter templomába, a hol jelen voltak a pápa 25 évi jubi-lauma emlékére szolgáló felirat ünnepélyes leleple-zésén. A város teljeseen nyugodt. A nemzetör-ség be-hivatott s nagyszámban gyűlt össze.

Az olasz kamara 16-iki ülésében a sereg ujra szervezése fölött folyt a vita. Cuggia és Lamarmora előterjeszték észrevételeiket.

Lamarmora egy oly rendszer elfogadását javasolja, mely szükség esetében egy millió katoná kiál-lítását tenné lehetővé; ő a helyettesítési rendszer mellett nyilatkozik. Továbbá sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy egy oly tábornok, kit ő ismerni és be-csülni tanult, az olasz corruptióról beszélt. O nem szeret sajtát honának hizelegni, de igaztalan sem akar lenni annak irányában; Olaszország egyike a legke-vésbé megromlott országoknak; s a mi a hadsereget illeti az csupán saját esküjét ismeri, s még csak azt sem tudja, hogy mi az a pronunciamento.

A hadügyminister válaszol az előtesszólók meg-jegyzéseire, s fenntartja javaslatait. — Farini a moz-gósításról beszél.

SZERB ÜGYEK.

Belgrádból 16-ról jelentik, hogy Markovics hadügyminister hivatalosan jelen lesz Berlinben a csapatok bevonulásán; már elutazott oda.

Legujabb.

Zólyom, junius 18. A losoncz-zólyoma vasutvonal megnyitása ma ment

végbe; az első pesti vonat megérkezését az itteni és a vidéki lakosság nagy számmal várta az indóházánál.

Versailles, junius 18. A kölesön felvételére vonatkozó tv.-javaslat jövő kedden fog a nemzetgyűlésben tárgyalatni s a kölesön kibocsátására e ho 26-ka van kitűzve.

A választások elnapolásáról s az angol kereskedelmi szerződés felmondásáról szállongó hírek alaptalanok.

Róma, junius 18. Az „Osservatore Romano“ szerint jun. 16-át nem Anglia, de Malta szigete fogja minden évben ünnepnap gyanánt megülni.

Flórencz, junius 18. Tunisi táviratok jelentik, hogy a bey akadályokat gördít az Olaszországgal kötött szerződés érvényesítése elé.

„Nemere“ eredeti táviratai.

Feladatott Pesten 22-án 11 óra.
Érkezett 22-án 12 óra.

Félhivatalos hírek szerint leg-felsőbb helyt Gorowe demissiója elfogadtatván, Tisza Lajos kineveztetése elhatározottat.

Brüsseli hírek szerint a fran-czia-porosz viszony megint su-lyosbodott.

V e g y e s.

Tisztelt előfizetőink a „Nemere“ mai számával veszik a „Brassai közönséges nyugdíj-intézet“ helybeli jó hírű biztosító egyesületnek 1870-dik évről évi jelentését és száma kimutatását, melyet is ezennel becses figyelmükbe ajánlani bátor-kodunk. —

(Tusnád) e regényes fekvésű, kilencz kü-lönböző gyógyforrással bővelkedő fürdőhely, mint halljuk, ujjan és igen czélszerűen van berendezve. Már maga a fenyvesleget lehelő vidék gyogyere is ki próbált jótékonyssággal hat a betegre s annyival inkább az ivásra és fürdésre alkalmas kitünő ásványos vizek. Hogy a látogató fürdővendégeknek a megfelelő orvosi segítség meg legyen, Dr. Fischer fürdőorvos ur hivatott meg, ki már e hó 10-ike óta itten működik és September 15-ig mulatand.

Kényelmes lakásokról vendéglő és étkező he-lyiségekről valamint vidám mulatságokról ezentul annyira van gondoskodva, hogy a helyi körülmények tekintetbe vételével semmi kívánni való nem ma-rad fenn.

Figyelmeztetni kívántuk a szenvedőket ezen körülményre. (G).

(Huszár Imre), ki több jeles külföldi mű-vet ültetett már át irodalmunkra, most Droper, „Az emberiség értelmi fejlődésének történetéről“ szóló hi-res művét fordítja. A munka már sajtó alatt van s Ráth Móránál fog megjelenni.

(Postairodalom.) Joannovich György, a „Postaközlöny“ szerkesztőjétől legközelebb három postai szakmunka fog a sajtó alól kikerülni; ugyan-is: „A magyar levélhordár“, mely különösen a kö-zönséget érdeklő postai rendelvényeket fogja tar-talmazni.

„Postásati geographia“, a postakiadói és po-statiszti vizsgára készülők használatára, és a „Postá-sati Évkönyv“ 1872-re, mely a hazai postahivatal-beli tisztviselő névtárán és egyéb hasznos tudnivalókon kívül tartalmazni fogja a m. kir. postaigazgatás ál-tal eddig kiadott összes rendeletek jegyzékét. Az angol, francia és német postai szakirodalom is csak az utóbbi években fejlődött ki, holott a postaintézet ott már századokon át virágzik; míg a mi postain-tézetünk alig öt éve, hogy meghonosított, s a po-stai szak-, különösen lapirodalmunk a külföldével is versenyhez.

(Népvételezési adat.) A „M. Polgár“ írja: Ilyei szolgabíró báró Kemény Elek rendeletére Szírb község elöljárója a tanító távollétében betörte az iskola ajtaját és ablakát, az iskola taneszközét az utzára hányatta, azután pedig elhelyezett benne mérnököt. A consistorium a miniszteriumnál keresi az orvólást.

(A görög király) f. h. 16-án este 9 1/2 órakor ideérkezett a pályaudvarnál Ő Felsége hadsegéde, Lobkowitz hg. őrnagy, Sina b. s a bécsi görög követség tagjai által fogadtatott.

A király a schönbrunni palotában vett szállást. Holnap a király tiszteletére diszebed lesz.

(Uj könyvek.) Ráth Mór kiadásában, ugyanazon diszes, mondhatni splendid alakban, mint Lemény és Csengery tanulmányai ujabban egy két kötetes munka jelent meg, — mely míg egyfelől méltán csatláozik ezekhez, bizonynyal másfelől főként hölgyeinknek lesz igen kedves irodalmi adomány: t. i. Toldy Ferencztől Magyar költők élete két kötetben. (E munka köv. collectiv czim alatt is kapható: Toldy Ferencz összegyűjtött munkái 3-ik és 4-ik kötet.) Toldy e munkájáról valami hosszas ajánlatást írni, sőt általán azt ajánlatni is nem annyira fölösleges, mint inkább sértő volna. Mert hisz Toldyt nem azért nevezzük tán a magyar irodalomtörténet atyjának, megteremtőjének, nem azért ismerjük el és magasztaljuk munkái formatisztaságát, méh-szorgalmát az adatok felbuvárlásában, tehetségét azok feldolgozásában, s végre nem ezért ünnepezzük 50 éves jubilaumát, hogy végre is egyik legkiválóbb munkáját a Magyar költők életét, mely Farkas Andrásról Arany Jánosig minden kiválóbb költő életét adja, ott hagynók a Ráth nyakán. Ára füzve: 3 forint 60 kr.; diszes kötésben 5 forintot 50 krajczár.

Nyilttér.)*

Nyilvános köszönet!

Megboldogult férjem Kurutz József a „Haza“ magyar életbiztosító banknál halálesetére 1000 frt. erejéig biztosítva lévén alig pár évi díjfizetés után hirtelen támadt tüdőbajban elhalálozott Nevezett Bank méltányolván elhagyatott özvegyi állapotomat, érintett biztosított összeget a szükséges okmányok be-terjesztése után általában ismert készségénél fogva a legpontosabban kifizette.

Nem mulaszthatom el tehát az alkalmat, hogy a „Haza“ m. életbiztosító bankot mint egy oly emberbaráti intézetet, mely irányombani kötelezettségének a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel igyekezett megfelelni mindazon családoknak, kiknek övéi jövője szívökön fekszik, a legőszintebben ne ajánljam.

Kelt Segesvárt, 1871. május 26-án.

özvegy Kurucz Józsefné.
született Andrási Borbála.

Brassó és vidékén képviselve Mátyás Károly ügynök által „lőpiacz 45-dik szám“.

*) Az e téren megjelent cikkekért csak is a sajtóhatóság ellenében vállal felelősséget „a szerkesztőség.“

Előfizetési fölhívás.

Programmunk, valamint előfizetési feltételeink a korábbiak: Julius — September 1/4 évre ft. 1.50. Julius — December 1/2 „ „ 3.—

Kenyeres Adolf,

felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Értékpapiros és pénzárok Brassóban Jun. 20.

	Pénz.	Árú.
Hitelintézeti sorsjegyek	173 —	174 —
Osztr. nemzeti adósság ezüstben	68 10	69 10
„ „ „ papirban	58 50	59 55
Magyar jutalmi sorsjegyek	92 70	93 90
„ „ földteherm.	78 60	80 —
Erdélyi „	75 50	77 —
Bánati „	77 —	78 25
1839-ki sorsj. kölcsön 1/4	284 —	285 50
„ „ „ 1/5	284 —	284 50
1860-ki 500 frtos 5% sorsj.	99 30	100 50
„ „ 100 „ „ „	111 50	113 —
1864-ki 100 „ „ „	126 —	127 25
Cs. kir. arany	5 92	5 96
Ezüst	123 %	129 %
Osztr. magy. 8 frtos arany	9 92	9 98
Napoleon'd'or	9 92	9 98
Vereinthalér	1 80	1 86
Porosz tallér	1 80	1 86
Ikosár	2 18	2 24
Rubel	1 90	2 —

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Kenyeres Adolf.

2357. polg. szám.

116 2-3

Hirdetmény.

Az alólirt birói kiküldött által ezennel közhirre tétetik, hogy miután a tekintetes városi és vidéki tanácsnak 1871 Aprilis 10-én 2357. szám alatt kelt rendeletében az ügyvéd Mayer Josef által képviselt Maxman Christina, Aescht Elisabetha ellen 18. cs. k. arany és járulékaikérti követeléses ügyében a rámautzában 1177. szám alatti háznak 1817. Junius 3-ikára meghatározott árverezése eredménytelen maradt, annak árverezése 1871. Julius 1-ső napján mint a második kitűzött határidőben fog megtartatni, a mely határnapon a nevezett háztelek szükség esetében a meghatározott becsáron alolis elfog adatni. Az illető árverezési feltételek a 2557 számok alatti hirdetményben közzé tétettek mind a mellett azok az alólirtnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Brassó 1871. Junius 4.

Russu G. m. p.
birói kiküldött.

Hirdetmény.

Előpatakán az ujan épült Gidófalvi féle házat haszonbérbe véve, abban étcsarnokot rendeztem, a melyet folyó h. 15-dik napján Fekete csarnok a czim alatt megfogok nyitni. Jó ételekről és italokról jutányos árokon, valamint pontos szolgálatról gondoskodni fogok. 105 6-6

Uj üzletemet a. t. cz. közönségnek figyelmébe ajánlván, vagyok alázatos szolgálja

Fekete Josef.

Pályázat.

Brassóvidéken Türkös községben a községi iskola I. osztálya tanítására magyar ajku segédtanító kerestetik.

Évi fizetése 250 frt. o. é. és 30 frt. o. é. szálláspénz. 117 1-3

Megkivántatik a pályázótól, hogy a törvény kívánalma szerinti képességét kimutató oklevéllel birjon. —

Kéretnek az illető pályázó urak folyamodásikat kellőleg felszerelve folyó év Julius 25-ig alólirt iskolaszéki elnökhöz beadni.

Türkös, 1871, junius 18-án.

Ut. p. Hosszufalu.

Fejér István,
iskolaszéki elnök.

Pályázat.

Brassóvidéki Hosszufalu községe magyar tannyelvű elemi népiskolája alszegi részében a megüresedett főtanítói állomás betöltendő, mellyel 315 o. é. forint évi készpénzbeli fizetés, 2 szobából s konyhából álló szabad szállás kerttel, istállóval s félcserrel, és 6 német öl failleték, melyből azonban osztálya terme is fütendő, van összekötve.

A megválasztandó köteles leendő, az 1868. XXXVIII. t. cz. által kiszabott tantárgyak tanításán kívül, a község és a helybeli ág. hitv. ev. egyház közt kötött és a nm. vallás- és közoktatásügyi m. k. ministerium által jóváhagyott szerződvénynek fogva, körülbelül 6 hólđ egyházi szántóföld és kaszáló szabad használatáért, melyek jelenleg 64 forintért o. é. vannak haszonbérbe adva, és a szokásos temetések és esketések után járó jövedelmekért, még „az eddigi szokás szerint az alszegi hétköznapi és ismétlő iskolában az ág. hitv. ev. gyermekeket a hit- és erkölestanban, valamint az egyházi énekekben is oktatni, a templomban és temetéseken az éneket vezetni, a lelkészt megkivántatás esetére helyettesíteni mind addig, míg az egyház anyagi körülményei lehetővé teendik, külön egyházi segédhivatalnokra bízni ezen szolgálatokat.

Pályázni kívánók fölhivatnak, mind tanítói, mind kiségitő egyházhivatalnokai és énekeszéri teljes képességüket kitüntető, kellőleg felszerelt folyamodványukat f. évi Augustus 5-ig személyesen benyújtani — 112 3-3

Hosszufalu 1871, Junius 4-kén.

Molnár Viktor,
iskolaszéki elnök.

Alólirtak ezennel tudatjuk a t. cz. közönséggel, hogy Brassóban börgyárunk raktárát valamint annak képviselőjét Örendi Adolf (szélesutsza 588 szám alatt) urra ruháztuk, minek folytán kérjük a t. cz. megrendelőket, megrendeléseiket, a melyek legpontosabban fognak telyesíttetni, a nevezett urhoz intézni.

114 2-3

Tisztelettel

J. és S. Hoffmann,
Klagenfurtban.

KERESTETIK

5—6000 forint pénz kamatra, mely biztos birtokokra betáblázandó. 113 3-3

Bővebb tudomást ad a szerkesztőség.

Előpataki ásványvíz.

Több évi tapasztalat azt tanította, hogy a február és márczius havakban töltött víz eredeti jóságát és oldó erejét sokkalta tovább és jobban megtartja mint a más időszakokban töltött. Ugyan-azért ugy intézkedtem, hogy f. év február és mártius havaiiban a főkutból tiszta uj üvegekbe, javított dugaszolással annyi víz és ugy töltessék, hogy a víz minősége iránti minden igénynek elég legyen téve és minden megrendelés a leggyorsabban teljesíthetessék.

Lehető hamisítások kikerülése céljából a raktárból kikerülő üvegek cink-kupakkal vannak ellátva, melyen köriratban kinyomott betűkkel e szavak: „Előpatak Dr. Otrobán,“ közepén pedig „1871“ olvashatók. Továbbá örömmre válik tudathatnom, miszerint a tavalyi árakat, az idém tetemesen leszállíthatom és az által ezen jó hatásu viznek élvezhetését könnyebbíthetem. Ugyanis egy 50 nagy üveget tartalmazó ládának ára az idén csak 7 frt. 50 kr. egy 66 kisebb üveget tartalmazó ládának ára 4 frt. Az üvegenkénti eladást a brassói fogyasztó egyeslet (Consumverein) eszközli.

Egyszermind ajánlom a felügyeletem alatt készült

„Előpataki hajtó pezsgő-porokat“

melyeknek főraktára Brassóban Száva Gerő urnak „a koronához“ czimzett gyógyszerházában van.

42 17-0

Dr. Otrobán Nándor.